

Болонський процес як процес структурного реформування національних систем вищої освіти країн Європи зумовлено світовими тенденціями глобалізації, які потребують створення європейського наукового та освітнього простору задля підвищення спроможності випускників вищих навчальних закладів до працевлаштування, поліпшення мобільності громадян на європейському ринку праці, підвищення конкурентоспроможності європейської вищої школи тощо.

<...> Україна, як повноправний учасник Болонського процесу, повинна зробити істотні кроки в корегуванні державної політики в галузі освіти з урахуванням його вимог і цілей. Першочерговими стають такі завдання:

- гармонізація нормативно-правового забезпечення галузі освіти з міжнародної і європейської систем стандартів, сертифікації;

- перехід до національної ступінчастої системи підготовки фахівців, що дає можливість задовольняти потреби особи в досягненні певного освітнього й кваліфікаційного рівня за бажаними напрямками (спеціальностями) відповідно до їхніх здібностей, що забезпечить її мобільність «без меж» на ринку праці;

- формування суспільства, яке навчається протягом усього життя, створення позитивних умов мотивації індивідуального розвитку особи, її соціалізації і саморегуляції у європейському просторі;

- формування систем надання й контролю над якістю освітніх послуг на рівні, не нижчому за державні вимоги (стандарти), що відповідають світовій практиці, і за формами, структурою й змістом програм, термінами навчання, джерелами фінансування, що задовольняють інтереси й потреби кожної особи та держави;

- формування національних і загальнолюдських цінностей, забезпечення рівних можливостей у здобуванні освіти, постійне поліпшення якості освіти шляхом оновлення її змісту і форм організації навчально-виховного процесу, збереження й зміцнення здоров'я учасників навчального процесу, забезпечення економічних і соціальних гарантій педагогічних працівників, підвищення їхнього соціального статусу;

- підвищення ролі професійно-технічної освіти в соціально-економічному й культурному розвитку суспільства, всебічне врахування потреб громадян у професійній самореалізації, стимулювання участі працедавців у підготовці кадрів, матеріальній підтримці професійно-технічних навчальних закладів і реалізації освітніх проектів;

- створення умов державної підтримки й ухвалення політичних рішень для динамічної інтеграції освітньої сфери України у європейській освітній простір.

З огляду на зазначені завдання щодо вдосконалення державної політики в галузі освіти в Україні, постає нагальна потреба внесення змін до чинних законів, насамперед законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» для адаптації їх до вимог Болонського процесу. Необхідно, по-перше, привести до європейських стандартів структуру вищої освіти, впорядкувати мережу вищих навчальних закладів, реформувати вищі навчальні заклади I–II рівнів акредитації відповідно до підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними та освітньо-науковими рівнями. По-друге, забезпечити ефективність державного замовлення. По-третє, внести зміни та доповнення до законодавства про освіту щодо запровадження й використання в навчальному процесі положень європейської кредитно-трансферної системи. По-четверте, на законодавчому рівні закріпити реальну автономію вищих навчальних закладів, забезпечити розвиток студентського самоврядування тощо *(Красняков Є. Міжнародні нормативно-правові акти про освіту та їхній вплив на формування державної політики в галузі освіти України // Віче (<http://www.viche.info/journal/3215/>). – 2012. – № 14).*